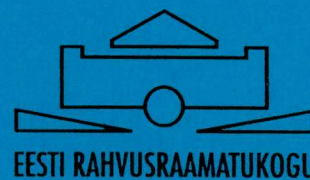

Σ
U
M
M
A
Ρ
Ι
Α

Ι
U
Ρ
Ι
D
Ι
C
A

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

PARLAMENDIINFO KESKUS

4/2008

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest.
Uued raamatud Eesti
Rahvusraamatukogus

<http://www.nlib.ee/2918>

SUMMARIA IURIDICA 4/2008

PRESIDENDI OSAST SEADUSLOOMES – KONTROLLIKOHUSTUS JA VETOÕIGUS.....	3
Friederich Schoch Prüfungsrecht und Prüfungspflicht des Bundespräsidenten bei der Gesetzesausfertigung	
PÕHISEADUSE MUUTMISEST TAANIS	4
Jørgen Albæk Jensen Constitutional reform in Denmark?	
MEEDIA- JA SÕNAVABADUSEST SOOME ÕIGUSES	5
Sakari Huovinen Medianvapaus sananvapauteen perustavana oikeusperiaatteenä	
AUDIOVISUAALMEEDIA TEENUSTE REGULEERIMINE EUROOPA LIIDUS.....	6
Mira Burri-Nenova The new audiovisual media directive : television without frontiers, television without cultural diversity	
VESI – INIMÕIGUS VÕI KAUP?	7
Wouter Vandenhole ; Tamara Wielders Water as a human right – water as an essential service : does it matter?	
RAAMATUTUTVUSTUS	8
Vaughan Lowe ; Adam Roberts ; Jennifer Welsh ; Dominik Zaum The United Nations Security Council and war : the evolution and practice since 1945	
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES.....	9
UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS	22

Summaria Iuridica võrguväljaanne: www.nlib.ee/2918

Nimestikud koostanud Tiia Melts ja Maia Ruttu, ülevaated kirjutanud Tiia Melts, Katrin Ordlik, Marili Rähn, Mari Teede, Merle Tõniste ning Grete Veedla

Väljaande koostanud Tiia Melts, keeleliselt toimetanud Gerli Eero

Ettepanekud ja kommentaarid: Tiia.Melts@nlib.ee

PRESIDENDI OSAST SEADUSLOOMES – KONTROLLIKOHUSTUS JA VETOÕIGUS

Friedrich Schoch

**Prüfungsrecht und Prüfungspflicht des Bundespräsidenten bei der Gesetzesausfertigung
Zeitschrift für Gesetzgebung (2008) Nr. 3, S. 209-226.**

Aeg-ajalt tuleb ette, et president jätab parlamendis vastuvõetud seaduse välja kuulutamata. Selles pole midagi ebatavalist. See on presidendi õigus. Poliitilistel ringkondadel või avalikkusel on aga mõnel juhul raske presidendi otsust aktsepteerida ning presidendi roll seadusloomes on saanud arutlusteemaks ja tema otsused pälvinud elavat vastukaja meedias.

Saksamaal on liidupresidendi kontrollipädevus seadusloomeprotsessis tõusnud õigusteaduslike ja poliitiliste diskussioonide keskmesse alates 2006. aasta sügisest, mil liidupresident Köhler jättis lühikese aja jooksul välja kuulutamata kaks seadust. Presidendi allkirjast või siis selle puudumisest sai n-ö meediasündmus. Sageli päevapoliitilistest mõjutustest innustatud kriitikale saab vastu seada vaid põhiseadusest tulenevate õiguste ja kohustuste kaine analüüsi. Artikkel käsitlebki presidendi kontrollikohustust ja vetoõigust põhiseaduse sätete põhjal ning toob välja presidendi kui põhiseadusliku institutsiooni osa, õigused ja kohustused seadusloomeprotsessis.

Autor vaatleb senist praktikat ja peatub juhtudel, mil president on seaduse väljakuulutamisest keeldunud või kiitnud seaduse heaks vaatamata selles sisalduvale mõningasele vastuolule põhiseadusega. Esimesel juhul eristatakse formaalseid põhjusi, nt liidutasandi puudulik seadusandlik pädevus või Liidunõukogu (*Bundesrat*) ebapiisav toetus, ja sisulisi põhjusi, st põhiseaduse sätteid, nt põhiõiguste kaitse. Teisel juhul peatub autor praktilikal, mil president on avaldanud kahtlust, kas seadus on vastuolus põhiseadusega ja pöördunud konstitutsioonikohtu poole.

Artiklis analüüsitakse pikemalt presidendi kontrollipädevust kui põhiseadusest tulenevat nõuet, mille aluseks on põhiseaduse art 82. Seaduse väljakuulutamine on oluline element seadusloomeprotsessis ja presidendi kaasamisel on õigustloovale aktile konstitutiivne mõju. Presidendi staatuse tähendust selgitab autor seaduse väljakuulutamise funktsioonide põhjal. Seaduse allkirjastamine loob originaaldokumendi, millele lisanduvad riigiõiguslikud funktsioonid nagu dokumenteerimine, autentsuse tõendamine, legaalsus ja integratsioon (akt kui riigi tahte avaldus ja osa õiguskorrast). Vastuvõetud seaduse põhiseaduslikkuse kontrolliks tuleb presidendil jälgida, et kinni oleks peetud seadusandliku pädevuse raamidest, järgitud seadusloomeprotsessi reegleid ja tagatud sisuline vastavus põhiseadusega. Autor käsitleb ka kontrollimise intensiivsust, kuidas president talle esitatud seadust kontrollida tohib või kontrollima peab. Formaalne kontrollipädevus eeldab presidendilt lõppkontrolli teostamist, tal tuleb konkretiseerida vajakajäämised ja võtta vastutus seadusloomeprotsessi otsustusfaasis. Materiaalse kontrollipädevuse puhul on tegemist nn evidentsuskontrolliga. Võimugaotuse põhimõttest tulenevalt tohiks president oma vetoõigust kasutada vaid juhul, kui seaduse vastuolu põhiseadusega on ilmselge.

Autor peatub ka seaduse väljakuulutamise või sellest keeldumise õiguslikel tagajärgedel, käsitledes presidendi otsuse õiguslikku siduvust ja seaduse kui terviku väljakuulutamist.

Põhjaliku analüüsi tulemusena jõuab autor järeldusele, et vaid presidendil oli võimalus takistada 2006. aasta sügisel kahe põhiseadusega vastuolus oleva seaduse jõustumist ning mõlemal juhul täitis liidupresident talle pandud kontrollifunktsiooni edukalt ja andis õiglase hinnangu.

Refereerinud Tiia Melts

PÕHISEADUSE MUUTMISEST TAANIS

Jørgen Albæk Jensen

Constitutional reform in Denmark?

European Public Law. Vol. 14 (2008), no. 3, p. 275-283.

Taani praeguse põhiseaduse ajalugu ulatub tagasi 1953. aastasse, mil põhiseadust viimati muudeti. Vaatamata põhimõttelisele rahulolule rohkem kui 50 aastat toiminud põhiseadusega, annab see teisalt mõtteainet põhiseaduse ajakohastamiseks. Viimase kümne aasta jooksul on algatatud mitmeid diskussioone põhiseaduse täiendamiseks; peamiseks põhjuseks, miks need aga edenenu ei ole, on põhiseaduse muutmise keeruline protseduur.

Kõigepealt kirjeldabki autor põhiseaduse muutmise reegleid, peatub setsessiooniseadusel (*Act of Secession*) ning käsitleb pikemalt neid valdkondi, mis vajaksid enim muudatusi põhiseaduse tasandil.

Põhiseaduse muutmist reguleerib põhiseaduse § 88. Protseduur ise on keeruline, kuna muudatusettepanekud, olles läbinud parlamendis kolm lugemist ja saanud nõusoleku, jäävad ootele järgmiste üldvalimisteni. Seejärel arutab neid parlamendi uus koosseis ning nõutav on enamuse nõusolek. Tõeliseks takistuseks peetakse aga § 88 viimast sätet, mille kohaselt peab põhiseaduse muudatus olema heaks kiidetud ka vastaval referendumil ning saama 40 protsenti häältest. Selle nõude täitmine on kõige raskem, kuna valijaskonna seas on vaja kõigepealt tekitada suur huvi muudatuse sisseviimise vastu, lisaks peab muudatus saama ka tugeva poliitilise toetuse. Erinevate prioriteetidega erakondi on aga palju ning ühiseid kokkuleppeid on raske saavutada, enamasti jäävadki muudatused vastu võtmata.

Järgnevalt käsitleb autor setsessiooniseadust, mis oli üks olulisemaid 1953. aasta põhiseadusega kaasnenud muudatusi ja andis ka naistele õiguse saada riigipeaks (põhiseaduse sõnastuses kuningaks), kuid ei taganud siiski täielikku sugudevahelist võrdsust. Pojale jäi endiselt troonile pääsemise esmaõigus, isegi juhul, kui tütar on vanem.

Kuigi see säte pole siiani probleemiks saanud, on avalik arvamus seisukohal, et valitsema peaks täielik sugudevaheline võrdsus. Seetõttu tegi valitsus ettepaneku seadusemuudatuseks, mille kohaselt kuninga (kuninganna) vanim laps pärib trooni sõltumata soost. See muudatusettepanek ootab aga veel heakskiitu järgmistel valimistel.

Analüüsides valdkondi, mis kõige tõenäolisemalt vajaksid põhiseaduslike muudatuste sisseviimist, toob autor välja inimõiguste kaitse, mille regulatsioonid on Taanis samal tasemel teiste Euroopa riikidega. 1992. aastal inkorporeeris Taani tavaõigusakti tasemel Euroopa inimõiguste konventsiooni (*ECHR - European Convention on Human Rights*). Inimõiguste kaitse ajakohastamiseks tuleks see autori arvates viia sisse põhiseadusesse. Inimõiguste kaitsega tegeleb aga Euroopa Inimõiguste Kohus ja mitte Taani Ülemkohus ning see ettepanek võib põhjustada Taanis suurt vastuseisu, kuna arvatakse, et kohtul on teatud valdkondades juba liiga palju mõjuvõimu. Realistlikum viis inimõiguste kaitset põhiseaduses sätestada on põhiõiguste täiendamise, lisaõiguste sisseviimise kaudu. Põhiseaduse täiendusettepanekuid on tehtud ka sõnavabaduse regulatsioonide muutmiseks ning poliitiliste parteide kaitseks.

Artiklis peatutakse veel suveräänsuse teemal ja rahvusvaheliste organisatsioonide, sh Euroopa Liidu mõjul Taanile; positiivsel ja negatiivsel parlamentarismil ning ministrite juriidilisel vastutusel. Ministrite tagandamisprotseduuri kohta ollakse arvamusel, et see võiks põhiseaduse regulatsioonide asemel jääda kohtu lahendada.

Autor jõuab artikli lõpuks järeldusele, et survet põhiseaduslikeks reformideks Taanis ei ole. On küll valdkondi, mis vajaksid muudatusi põhiseaduses, kuid ükski neist ei kujuta veel praktilist probleemi. Kuna põhiseaduse muutmise protseduur Taanis on keeruline ja raskesti teostatav, siis ilmselt lähitulevikus seda ette ei võeta.

Refereerinud Marili Rähn

MEEDIA- JA SÕNAVABADUSEST SOOMES

Sakari Huovinen

Medianvapaus sananvapauteen perustuvana oikeusperiaatteena

Lakimies (2008) nr. 5, s. 747-772.

Traditsiooniliselt käsitletakse meedia- või ajakirjandusvabadust sõnavabaduse sünonüümina. Artiklis vaadeldakse meediavabadust kui sõnavabadusel põhinevat õiguspõhimõtet, süüvitakse meediavabaduse tähendusse ning tuuakse välja meedia- ja sõnavabaduse erinevused. Kuigi ajakirjanikud kasutavad meeleldi terminit ajakirjandusvabadus, ei tähenda see, et ajakirjandusel oleks ülejäänud meediast suuremaid vabadusi. Soomes ei tehta mõistetel sõnavabadus, meediavabadus ja ajakirjandusvabadus vahet, küll aga põhjustab see probleeme Euroopa õigusaktide tõlgendamisel.

Alustuseks peatub autor meediavabaduse mõistel, tõdedes, et meediavabadus on osa sõnavabadusest. Soomes reguleerib sõnavabadust põhiseaduse § 12. Sõnavabadusega seotud õiguse arengus on oluline aasta 2004, kui jõustus nn sõnavabadusseadus (*Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä - 460/2003*) ning suurenes meediakanalite ja -toodete arv. Meediat on mõjutanud ka interneti levik.

Autor on seisukohal, et sõnavabadus on inimõigus, meediavabadus aga mitte. Oma väitele otsib autor kinnitust, võrreldes meedia- ja sõnavabadusele iseloomulikke jooni eri autorite käsitlustes (Koskelo, Dwork, Stewart). Meediavabadus on institutsionaalne, avalikkuse poolt toetatud, ja võimaldab rakendada sõnavabadust. Meedia võib käsitleda teemasid ja kasutada vabadusi, mida ei ole üksikisikul. Näitena tuuakse Smash Asemi meeleavaldusega seotud kohtuasi, kus kohus arvestas küll kohtualuse tegevust pressifotograafina, kuid ei osanud eristada sõna- ja meediavabadust.

Sõnavabadus on kollektiivne ja väljendub meediavabaduse kaudu. Vaba, kollektiivset mõtet saab levitada vaid meedia kaudu. Samas peab meediavabadus olema kaitstud selle eest, et ei tekiks võimalust rahva vastu suunatud kuritegude õigustamiseks. Sõnavabaduse üheks eesmärgiks on arvamuste vaba avaldamine ja avalik arutelu. Kuigi igal kodanikul on olemas sõnavabadus, ei anna see õigust solvata teist inimest ega levitada mittetõeseid fakte. Nt Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtuasi *Jersild vs. Taani*, mis käsitleb ajakirjaniku ja toimetaja vastutust sõna kasutamisel. Ajakirjandusvabadus on oluline siis, kui see toetab põhilist inimõigust – sõnavabadust.

Artiklis peatutakse ka meediavabadusel kui instrumendil, mis annab võimaluse kontrollida võimu kasutamist ning takistada selle väärkasutamist. Meediavabadust iseloomustab piiride tõmbamise vajadus.

Arutelus meediavabaduse üle on tähtis koht meedia positsioonil. Kui sõnavabaduse kasutamiseks piisab vaid selle olemasolust, siis meediavabaduse puhul on oluline meedia oskus tõlgendada ümbritsevat ja tajuda piire. Meediavabaduse väärtuseks peab autor võimalust tajuda ümbritsevat nii nagu see on ja edastada informatsiooni, milline see võiks olla.

Kokkuvõtteks tõdeb autor, et meediavabadus koosneb erinevatest tahkudest. Ühelt poolt peab meediavabadust piirama, nt eraisikute, laste jt. kaitseks, teiselt poolt annab meedia võimaluse sõnavabadust laiemalt rakendada. Meediavabaduse ja sõnavabaduse põhimõtted toetavad ja laiendavad üksteist.

Refereerinud Katrin Ordlik

AUDIOVISUAALMEEDIA TEENUSTE REGULEERIMINE EUROOPA LIIDUS

Mira Burri-Nenova

The new audiovisual media services directive : television without frontiers, television without cultural diversity

Common Market Law Review. Vol. 44 (2007), no. 6, p. 1689-1725.

Artiklis vaadeldakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu uut audiovisuaalsete meediateenuste (AVMS) direktiivi [2007/65/EÜ](#), mis ajakohastab senikehtinud nn piirideta televisiooni direktiivi ja mille ülevõtmiseks on liikmesriikidel aega 2009. aasta lõpuni.

Autor annab ülevaate audiovisuaalsektori reguleerimisest ja peamistest eesmärkidest Euroopa Liidus (EL). Võrreldes vana ja uut direktiivi, analüüsitakse nende mõju sektorisisese konkurentsi ja avaliku huvisfääri tasakaalus hoidmisele. Eelkõige keskendutakse kultuurilise mitmekesisuse kaitsmise ja edendamise probleemidele uue meedia vallas.

ELi kultuuri, sealhulgas audiovisuaalmeediat puudutavate meetmete aluseks on asutamislepingu artikkel 151, mis jõustus Maastrichti lepinguga 1993. aastal. Artikkel sätestab ühenduse meetmed liikmesriikide vahelise koostöö edendamiseks, toetamiseks ja täiendamiseks audiovisuaalsektoris. Satelliit- ja kaabeltelevisiooni kiirest arengust tingituna tuli ühenduse audiovisuaalpoliitika kujundamisega alustada juba varem. 1984. a. Euroopa Komisjoni poolt esitatud piirideta televisiooni rohelist raamatut COM (84) 300 loetakse ühenduse audiovisuaalpoliitika alguseks.

1989. a. võeti vastu ELi nõukogu direktiiv [89/522/EMÜ](#) (muudetud direktiiviga [97/36/EÜ](#)) teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, tuntud ka kui piirideta televisiooni direktiiv (TVWF – *Television Without Frontiers*). Oma ülesehituselt järgib see suurel määral Euroopa Nõukogu piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni (ETS 132), mis sätestab ühtsed miinimumnõuded programmile, reklaamile ja üksikisiku õiguste kaitsmisele.

TVWF-direktiiviga pandi alus Euroopa teleringhäälinguturu liberaliseerimisele ning kehtestati miinimumnõuded järgmistes valdkondades: Euroopa päritolu teoste tootmise ja levitamise edendamine (nn kvoodinõue, artikkel 4 ja 5); telereklaam ja sponsorlus; alaealiste kaitse ja avalik kord ning vastulause esitamise õigus.

Direktiiv rõhutab päritoluriigi põhimõtte tähtsust; st teenused, mis on kooskõlas pakkuja päritoluriigi õigusega, võivad ühenduse siseturul vabalt ringelda, eeldusel, et need ei kahjusta alaealiste vaimset või füüsilist arengut ega õhuta vihkamist rassi, soo, usu või rahvuse alusel.

Direktiivi rakendamise aruannetest nähtub, et lühikese perioodi jooksul on üleriigilise leviga maapealsete, satelliit- või kaabelvõrkude kaudu edastatavate kanalite arv mitmekordistunud, mis omakorda on tinginud avalik-õiguslike ja era-ringhäälinguorganisatsioonide tulude kiire kasvu. Samas on autor seisukohal, et ringhäälinguturu liberaliseerimine on jätnud oma jälje – teleprogrammide vorm ja sisu, näidatavad filmid ja meelelahutusasaated on muutumas aina sarnasemaks.

Vajadus ajakohastada valdkonda reguleerivaid õigusnorme tulenes eelkõige digitaaltehnoloogia arengust ja kättesaadavuse laienemisest ning üldistest muutustest meediamaastikul. TVWF-direktiiviga oli komisjonile pandud kohustus esitada vastavad muudatusettepanekud 2002. aasta lõpuks. Uue direktiivi kohaselt luuakse igakülgne õiguslik raamistik kõikide audiovisuaalmeediateenuste jaoks, sõltumata nende tehnoloogilistest edastusviisidest. Erieeskirjade kohaldamist on põhjendatud teenuste kultuurilise ja majandusliku iseloomu arvestamisega. Valdakonna reguleerimisel ei keskenduta erinevatele jaotuskanalitele, vaid teenuse iseloomule, mille puhul eristatakse lineaarset e traditsioonilist, saatekaval põhinevat teleteenust ja mittelineaarset e programmikataloogil põhinevat tellitavat audiovideoteenust.

Direktiivi üldine eesmärk on kehtestada lineaarsete teenuste jaoks lihtsustatud ja ajakohastatud õiguslik raamistik ning miinimimeeskirjad siiani vaid liikmesriikide tasandil reguleeritud mittelineaarsetele teenustele.

Artikli kokkuvõtteks tõdeb autor, et seadusemuudatuste mõju tänapäeva Euroopa mitmepalgelisele, kiiresti arenevale, võimalusterohkele ja killustunud audiovisuaalmeediaturule on raske ette ennustada. Autor seab kahtluse alla nn kultuurikvoodi nõude säilitamise AVMS-direktiivis. Kandes kultuurilise mitmekesisuse edendamise eesmärki, ei paku uus direktiiv autori sõnul piisavat õiguskindlust, kuna puudub arusaam, millised peaksid need vahendid Euroopa audiovisuaalmeedia jaoks tegelikult olema. Autor mõonab, et kultuurilise mitmekesisuse ja kultuuri mõiste valdkondliku piiritlemise teeb Euroopa seadusandjale keeruliseks nende mõistete laialivalgus ja komplitseeritud tähendus.

Euroopa Komisjon on astunud olulisi samme ühenduse audiovisuaalmeediapoliitika kujundamisel ja võtnud vastu kaks dokumenti: Interneti-põhise loominguilise infosu kohta ühtsel turul KOM(2007) 836 lõplik ning Meediapädevus digitaalkeskonnas – Euroopa lähenemisviis KOM(2007) 833 lõplik.

Refereerinud Merle Tõniste

VESI – INIMÕIGUS VÕI KAUP?

Wouter Vandenhoe ; Tamara Wielders

Water as a human right - water as an essential service : does it matter?

Netherlands Quarterly of Human Rights. Vol. 26 (2008), no. 3, p. 391-424.

Globaalsed probleemid nagu kliimamuutus, rahvastiku plahvatuslik juurdekasv ja julgeolek on tõstnud joogiveega seonduva aktuaalsete teemade valdkonda. Artiklis käsitletakse inimese õigust puhtale joogiveele kahest aspektist – vesi kui inimõigus ning vesi kui põhiteenus/kaup. Autorid uurivad seoseid inimõigustel põhineva ja kommertsliku lähenemisviisi vahel.

Inimese õigust veele ei ole 1966. aasta majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelises paktis (*International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights – ICESCR*) sõnaselgelt määratletud, kuid artiklis 11 sätestatakse igapäevane õigus küllaldasele elatustasemele ja artiklis 12 on juttu õigusest maksimaalsetele tervishoiustandarditele. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) majandus-, sotsiaal- ja kultuuriõiguste komitee (*Committee on Economic, Social, and Cultural Rights – CESCR*) täpsustab, et õigus veele ei tähenda vee kasutamist ainult joogiveena, vaid ka isiklikuks otstarbeks ja koduses majapidamises. Samasuguse definitsiooni on andnud ka ÜRO alamkomisjon (*Sub-Commission on the Promotion and Protection of Human Rights*) oma joogivett ja tervishoidu puudutavas raportis (*Special Rapporteur on the Right to Drinking Water and Sanitation*), mille kohaselt on igapäevane õigus piisavale kogusele puhtale veele isiklikuks hügieeniks ja koduses majapidamises kasutamiseks. Vee kvaliteet peab olema kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni juhendiga (*WHO Guidelines for Drinking Water Supply*). CESCR loetleb riikide põhikohustusi seoses igapäevase õigusega veele. Peab olema tagatud füüsiline, majanduslik, diskrimineerimisvastane ja informatiivne juurdepääs veele.

Kaubaks muutub vesi tänu piiratud pakkumisele ja piiramatule nõudlusele. Veepuudus tuleneb kvaliteedinõuetele vastava joogivee vähesusest. Kvaliteedil on aga hind ja see hind peab olema tarbijale jõukohane.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/60/EÜ on kehtestatud ühenduse veepoliitikaalane tegevusraamistik, mis puudutab ka vee kvaliteedi miinimumstandardeid ning veevarustusteenuste, sealhulgas keskkonna- ja ressursikulude katmist, arvestades põhimõtet, et saastaja maksab.

Artiklis vaadeldakse ka vett kui põhiteenust (*essential services*), mis baseerub rahva tervise kaitsel ja universaalteenuse osutamise kohustusel (*Universal Service Obligations – USO*). Universaalteenuse osutamise kohustus on Euroopa Liidu tasandil täpsemalt reguleerimata, kuid see peaks hõlmama veega varustatust, selle hinda, kvaliteeti ja tarbijakaitset. Paljude riikide veemajandust ja -korraldust puudutavates regulatsioonides on neid põhimõtteid juba arvestatud.

Reformid ja arengud veesektoris on viinud selleni, et vett käsitletakse pigem kauba kui loodusressursina ning veeteenust vaadeldakse lähtuvalt tasuvuse printsiibist. Räägitakse veemajanduse liberaliseerimisest ning privatiseerimisest. Autorid lähenevad probleemile inimõiguste seisukohalt: kas privatiseerimine selles sektoris on vastuolus inimõigustega. Erastamise puhul rõhutatakse, et riigid peavad tagama veeteenuse taskukohase kättesaadavuse. Joogiveega varustamisel on esmatähtis järelevalve teenuse osutamise üle, et omandiküsimused ja investeerimispoliitika ei hakkaks varjutama teenuse kättesaadavust.

Artiklis analüüsitakse kahe lähenemisviisi – vesi kui inimõigus ja vesi kui kaup/teenus – sarnasusi ning erinevusi. Autorid toovad ühendava joonena välja huvi rahva tervise vastu ja hindamise sarnaste väärtuste (kättesaadavus, kvaliteet) alusel, kuid lähtealused on erinevad. Kuigi mõlemad käsitlused on turvalised, on inimõiguste kontseptsioon vähemalt valitsuste tasandil kaalukama tähendusega.

Refereerinud Mari Teede

RAAMATUTUTVUSTUS : ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGU

Vaughan Lowe ; Adam Roberts ; Jennifer Welsh ; Dominik Zaum

The United Nations Security Council and war : the evolution of thought and practice since 1945.
Oxford University Press, 2008. xxi, 793 lk.

Raamat on esimene suurem uurimus ÜRO Julgeolekunõukogu tegevusest rahvusvaheliste konfliktide tsiviil- ja militaarprobleemide lahendamisel alates 1945. aastast. Teos põhineb Oxfordi Ülikoolis aastatel 2004-2005 programmi “Sõja muutuv iseloom” (*Changing Character of War*) raames läbiviidud seminaride seerial. Kuigi Julgeolekunõukogu tegevus külma sõja ajal ja sellele järgneval perioodil on olnud piiratud, valikuline ja lõppenud nii mõnigi kord läbikukkumisega, on ta siiski etendanud olulist osa rahvusvaheliste sõjaliste konfliktide vähendamisel pärast 1945. aastat.

Vaatluse all on ÜRO Julgeolekunõukogu tegevus poliitiliste võimusteemide asendamisel ja jõu kasutamisel praktikas. Lähtekohaks on valitud ÜRO harta rakendamise ebaõnnestumine punktis, mille kohaselt lahingujõud peaksid olema ÜRO kui terviku (mitte tema üksiku organi) otsese juhtimise all. Julgeolekunõukogu on soodustanud rahvusvaheliste rahukaitsevõrgede kasutamist, andnud mitmete riikide valitsustele volitusi sõjategevuseks ja aidanud kaasa konfliktijärgsete üleminekuvalitsuste, rahvusvaheliste kriminaalkohtute ja terrorismivastaste komiteede moodustamisele.

Raamat on jagatud neljaks osaks. Peatükid koosnevad eri autorite, sh ajaloolaste ja juristide, kuid ka rahvusvaheliste suhete üliõpilaste kirjutistest. Esimeses osas antakse ülevaade Julgeolekunõukogu loomisest, ÜRO hartast tulenevatest piirangutest jõu kasutamisel ja ettepanekutest rahvusvaheliste sõjajõudude kaasamise reguleerimiseks. Teine osa käsitleb Julgeolekunõukogu rolli, võimalusi ja ülesandeid rahvusvahelise rahu ja julgeoleku tagamisel. Kolmandas osas analüüsitakse üksikjuhtumeid: Korea sõda, Suessi kriis, Araabia-lisraeli sõjad, India-Pakistani konflikt, Ida-Timori küsimus, Iraani-Iraagi sõda, Iraagi sõjad (1991 ; 2003), sõjategevus endise Jugoslaavia territooriumil, Bosnia konflikt, Afganistani konflikt, kolm sõda Lääne-Aafrikas. Raamatu neljandas osas “Julgeolekunõukogu ja sõja muutuv iseloom” peatatakse märksõnadel rahvusvaheline humanitaarõigus, interventsioonid humanitaar-eesmärkidel (nt Põhja-Iraak, Somaalia, Haiiti, Ruanda jt), sõjajärgne ülesehitus ja territoriaalse

sõltumatuse kindlustamine, rahvusvaheline õigus ja sõjaline okupatsioon, terrorism ja erasõjajõudude kasutamine ÜRO Julgeolekunõukogu kontekstis.

Raamatu lõpus olevad lisad, loetelud ja registrid annavad ülevaate rahuvalveoperatsioonidest aastatel 1945-2006.

Refereerinud Grete Veedla

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Paunio, Elina ; Lindroos-Hovinheimo, Susanna. Kielellisen tulkinnan fitio EU-oikeudessa // Lakimies (2008) nr. 2, lk. 230-247. Õiguskeelest ja Euroopa Liidu õigusaktide tõlkimise probleemidest Soomes.

Zimmermann, Reinhard. Juristische Bücher des Jahres – eine Leseempfehlung // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 46, lk. 3331-3337. Saksa juristide lugemissoovitusi uuemast õiguskirjandusest.

Tkaczyński, Wiktor. "Vom Wissen und Wert der Demokratie" von Hans Kelsen aus der heutigen Sicht // Der Staat (2008) nr. 1, lk. 108-119. Demokraatia olemusest Hans Kelseni õigusfilosoofias tänapäeva seisukohast.

Ungvary, Krisztian. Der Umgang mit der kommunistischen Vergangenheit in der heutigen ungarischen Erinnerungskultur // Osteuropa Recht (2008) nr. 1-2, lk. 42-57. Kommunistlikku pärandisse suhtumisest Ungaris.

ÕIGUSAJALUGU

Borisova, Tatiana. Russian national legal tradition : *svod versus uloženie* in nineteenth-century Russia // Review of Central and East European Law (2008) nr. 3, lk. 295-341. Õiguse kodifitseerimisest Venemaal 19. saj.

Dolinovskii, S. L. Palata obštšin parlamenta Velikobritanii i dvuhpartiinaja sistema v kontse XIX – pervoi polovine XX veka // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 20, lk. 35-37. Suurbritannia parlamendi alamkojast 19. saj. lõpust kuni 20. saj. esimese pooleni.

Žarov, S. O teoretitšeskih osnovahh istoriko-pravovogo issledovanija polititšeskogo rozōska v Rossii // Pravovedenije (2008) nr. 4, lk. 245-247. Poliitilise jälitustegevuse õigusajaloolisest uurimisest Venemaal.

TSIVILÕIGUS

Asjaõigus

Benevolenskaja, Z. Opredelenije, klassifikatsija vidov i kvalifitsirujuštšije priznaki doveritelnoi sobstvennosti (trasta) po pravu Velikobritanii // Žurnal Rossiiskogo prava (2008) nr. 9, lk. 118-126. Usaldusomandi (trust) määratlusest, klassifikatsioonist ja tunnustest Suurbritannia õiguses.

Minina, J. Problemō zakonodatelstva o rezervirovanii zemel dlja gosudarstvennōhh i munitsipalnōhh nužd // Žurnal Rossiiskogo prava (2008) nr. 8, lk. 78-83. Riigi ja kohaliku omavalitsuse tarbeks reserveeritava maaga seotud seadusandlusest Venemaal.

Võlaõigus

Bagdassarova, A. Dogovornõje formõ nedropolzovanija : sravnitel'naja harakteristika // Žurnal Rossiiskogo prava (2008) nr. 10, lk. 132-138. Maapõue kasutamise lepingute võrdlev analüüs.

Giliker, Paula. Codifying tort law : lessons from the proposals for reform of the French Civil Code // International & Comparative Law Quarterly (2008/Jul) nr. 3, lk. 561-582. Tsiviilseadustiku reformidest Prantsusmaal alates 1804. aastast.

Holland, Ben ; Ashley, Phillip. Enforceability of take-or-pay provisions in English law contracts // Journal of Energy & Natural Resources Law (2008/Nov) nr. 4, lk. 610-617. "Võta või jäta" sättest energiasektoris kasutatavates lepingutes Inglismaal.

Muschner, Jens ; Wendt, Domenik Henning. Die Anpassung Allgemeiner Versicherungsbedingungen an das neue VVG und die Folgen ihres Unterbleibens // Monatsschrift für Deutsches Recht (2008) nr. 17, lk. 949-953. Üldiste lepingutingimuste vastavusse viimisest 1. jaanuarist 2008 kehtiva uue kindlustuslepinguseadusega (*VVG - Versicherungsvertragsgesetz*).

Staudinger, Ansgar ; Ilchmann, Jana. Pauschalreise-, Luftverkehrs-, Eisenbahn- sowie Reiseversicherungsrecht // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 38, lk. 2752-2759. Ülevaade reisikindlustusega seotud kohtupraktikast Saksamaal aastatel 2007-2008.

Tarikanov, D. Juriditšeskaja priroda utšastija promežutotšnogo i konetšnogo perevoztšikov v objazatelstve perevozki // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 9, lk. 81-85. Vedajate õigustest transpordilepingutes Venemaal.

Weller, Marc-Philippe. Die Struktur des Erfüllungsanspruchs im BGB, *common law* und *DCFR* – ein kritischer Vergleich // Juristenzeitung (2008) nr. 15-16, lk. 764-773. Võlakohustuse täitmise nõudest Saksa tsiviilseadustikus, tavaõiguses ja alusetu rikastumise tugiraamistiku regulatsioonid (*DCFR - Draft Common Frame of Reference*).

Perekonnaõigus

Brudermüller, Gerd. Die Entwicklung des Familienrechts seit Mitte 2007 // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 44, lk. 3191-3197. Arengutest ja kohtupraktikast perekonnaõiguses Saksamaal.

Clark, Brigitte ; Richards, Claudina. The prevention and prohibition of forced marriages – a comparative approach // International & Comparative Law Quarterly (2008/Jul) nr. 3, lk. 501-528. Sotsiaalsetest, soolistest, etnilistest, usulistest, kultuurilistest ja majanduslikest probleemidest seoses sundabieludega Inglismaal ja Prantsusmaal.

Freiherr von Proff, Maximilian. Ende des Ausgleichsverbots bei gescheiterter nichtehelicher Lebensgemeinschaft // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 45, lk. 3266-3270. Kohtupraktikast Saksamaal – varanduslike suhete reguleerimisest vabaabieli lõppemisel.

Götz, Isabell ; Brudermüller, Gerd. Wohnungszuweisung und Hausratsteilung // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 42, lk. 3025-3031. Kavandatavatest muudatustest korteri ja vara jagamist puudutavates regulatsioonides abielulahutuse jõustumise järel Saksamaal.

Jois, Goutam U. Marital status as property : towards a new jurisprudence for gay rights // Harvard Civil Rights-Civil Liberties Law Review (2006) nr. 2, lk. 509-552. Homopaaride kooselust ja sellest tulenevatest varanduslikest küsimustest, kooselu seadustamisest Ameerika Ühendriikides.

Meysen, Thomas. Neuerungen im zivilrechtlichen Kinderschutz // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 37, lk. 2673-2678. Lastekaitsest Saksamaal ja 12. juulil 2008 jõustunud seadusest, mis käsitleb lapse heaolu kaitset.

Schrama, W. M. The Dutch approach to informal lifestyles : family function over family form? // International Journal of Law, Policy and the Family (2008/Dec) nr. 3, lk. 311-332. Hollandi üüri- ning rendiõigusest, pärandimaksust, sotsiaalkaitsest ja kriminaalõigusest mittetraditsioonilisi perekondi puudutavates regulatsioonides.

Turkmenbag, Ilke ; Dingwall, Robert ; Murphy, Thérèse. The removal of donor anonymity in the UK : the silencing of claims by would-be parents // International Journal of Law, Policy and the Family (2008/Dec) nr. 3, lk. 283-310. 1. apr. 2005 jõustunud seadusemuudatus Suurbritannias lubab kunstliku viljastamise teel sündinud ja adopteeritud lastel saada teavet oma bioloogiliste vanemate kohta.

Weber, Albrecht. Die Entwicklung des Familienrechts seit Mitte 2007 // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 42, lk. 3044-3051. Arengutest ja kohtupraktikast perekonnaõiguses Saksamaal.

ÄRIÕIGUS

Couwenberg, Oscar ; Jong, Abe de. Costs and recovery rates in the Dutch liquidation-based bankruptcy system // European Journal of Law and Economics (2008) nr. 2, lk. 105-127. Maksumuse ja kahjude hindamisest pankrotimenetluses Hollandis.

Cross, Stuart R. New legal forms for charities in the United Kingdom // The Journal of Business Law (2008) nr. 7, lk. 662-687. Heategevuse regulatsioonidest ning heategevusega tegelevatest ettevõtetest Suurbritannias.

Eidenmüller, Horst. Privatisierung der Insolvenzabwicklung : *Workouts, Covenants, Mediation* – Modelle für den Insolvenzstandort Deutschland? // Zeitschrift für Zivilprozess (2008) nr. 3, lk. 273-293. Arengutest pankrotimenetluses (kohtuvälised lepped struktuurimuutusteks, krediitilepingud, lepitusmenetlus) Saksamaal.

Hetzer, Wolfgang. Deutsche Umsetzung neuer europäischer Vorgaben zur Bekämpfung der Geldwäsche und der Terrorismusfinanzierung // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2008) nr. 18, lk. 560-565. Euroopa Liidu rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste direktiivide rakendamisest Saksamaal.

Kindler, Peter. Grundzüge des neuen Kapitalgesellschaftsrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 45, lk. 3249-3256. Kapitaliühinguid puudutavast, 1. novembril 2008 jõustunud uuest regulatsioonist Saksamaal.

Klute, Nikolai. Die Entwicklung des Wettbewerbsrechts in den Jahren 2006 bis 2008 // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 41, lk. 2965-2971. Arengutest ja kohtupraktikast Saksa konkurentsioiguses.

Säcker, Franz Jürgen. Gesellschaftrechtliche Grenzen spekulativer Finanztermingeschäfte // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 43, lk. 3313-3317. Spekulatiivsete finantstehingute äriõiguslikest piirangutest, finantsjärelevalvest ja valitsuse garantiist erahoiuste tagamisel.

Villa, Seppo. Osinkovelan vanhentuminen // Lakimies (2008) nr. 5, lk. 808-814. Väärtpaperivõla aegumisest Soome õiguses.

Wolf, Lutz-Christian. China's private international investment law : one-way street into PRC law? // The American Journal of Comparative Law (2008) nr. 4, lk. 1039-1073. Hiina välisinvesteeringute seadusest.

INTELLEKTUAALNE OMAND

Czychowski, Christian ; Nordermann, Jan Bernd. Vorratsdaten und Urheberrecht – zulässige Nutzung gespeicherter Daten // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 43, lk. 3095-3099. Saksa autoriõigusest ja andmekaitsest kogutud andmete edastamisest.

Dent, Chris. An exploration of the principles, precepts and purposes that provide structure to the patent system // Intellectual Property Quarterly (2008) nr. 4, lk. 456-477. Patendisüsteemi põhimõtetest, ettekirjutustest ja eesmärkidest Suurbritannias.

Gilliéron, Philippe. Online advertising business models and distinctive signs – should one rethink the concept of confusion? // International Review of Intellectual Property and Competition Law (2008) nr. 6, lk. 688-706. Internetireklaami ärimudelite (*pop-up advertising, Google Adwords*) arengust ja nende mõjust kaubamärgi õiguste kaitsmisel.

Hezewijk, Jeroen K. van. Montex and Rolex – irreconcilable differences? A call for a better definition of counterfeit goods // International Review of Intellectual Property and Competition Law (2008) nr. 7, lk. 775-795. Võltsitud kaupadest ja piraatlusest *Montex Holdings Ltd vs. Diesel SpA* kohtulahendi näitel.

Neumeister, Achim ; Gamm, Eva-Irina v. Ein Phönix : das Urheberrecht der Architekten // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 37, lk. 2678-2683. Autoriõigusest arhitektide loomingu kaitseks Saksamaal näitel.

Peifer, Karl-Nikolaus. The return of the commons – copyright history as a helpful source? // International Review of Intellectual Property and Competition Law (2008) nr. 6, lk. 679-688. Anglo-Ameerika autoriõiguse arengust, *droit d'auteur* süsteemist ning omandist ja autentsusest autoriõiguses.

Regulation of copyright in the Information Society Act 2007 // Commercial Laws of Europe (2008/Oct) nr. 5, lk. 429-450. Saksamaal 26. okt. 2007 vastu võetud seadusest BGBL (D) I-2513 – autoriõigusest infoühiskonnas.

Stiglitz, Joseph E. Economic foundations of intellectual property rights // Duke Law Journal (2008) nr. 6, lk. 1693-1724. Intellektuaalse omandi arengust ja innovatsioonist.

Taeger, Jürgen. Die Entwicklung des Computerrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 46, lk. 3325-3331. Interneti- ja arvutiõigusega seotud arengutest (autoriõigus, tarkvara jms) Saksamaal.

KESKKONNAÕIGUS

Braun, Annette. Auf dem Weg zu einem Umweltgesetzbuch nach der Föderalismusreform // Zeitschrift für Gesetzgebung (2008) nr. 3, lk. 283-291. Saksa keskkonnaseadustikust, föderalismireformist ja 17.-18. aprillil 2008 Leipzigi toimunud keskkonnavalaselt sümposiumil käsitletust.

Brintšuk, M. Obespetšeniye ekologitšeskoi bezopasnosti kak pravovaja kategorija // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 9, lk. 30-42. Ökoloogilisest julgeolekust Venemaal.

Guckelberger, Annette. Der Referentenentwurf für ein UGB 2009 als erster Schritt auf dem Weg zur Kodifikation des Umweltrechts // *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (2008) nr. 11, lk. 1161-1167. Keskkonnaõiguse kodifitseerimisest Saksamaal ja keskkonnaseadustiku eelnõust.

Oldiges, Martin. Der beschwerliche Weg zu einem Umweltgesetzbuch // *Zeitschrift für Gesetzgebung* (2008) nr. 3, lk. 263-282. Keskkonnaõiguse kodifitseerimisest ja keskkonnaseadustikust Saksamaal.

Reinhardt, Michael. Ökologische Gewässerunterhaltung unter der Wasserrahmenrichtlinie // *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (2008) nr. 10, lk. 1048-1054. Vete kaitsesest ja veemajanduse reguleerimisest Saksamaal.

Tranin, A. Ekologo-pravovõje problemõ traditsionnogo prirodopolzovanija korennõhh malotšislennõhh narodov Rossii // *Gosudarstvo i pravo* (2008) nr. 8, lk. 19-25. Loodusvarade kasutamise probleemidest Venemaal.

Vassiljeva, M. Pravovõje problemõ vozmeštšeniya vreda, pritšinjajemogo zdorovju graždan neblagoprijatnõm deistvijem okružajuštšei sredõ // *Gosudarstvo i pravo* (2008) nr. 10, lk. 26-36. Kahjulike keskkonnatingimuste põhjustatud tervisekahjude hüvitamisest Venemaal.

Wustlich, Guido. Das Erneuerbare-Energien-Wärmegesetz // *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (2008) nr. 10, lk. 1041-1048. Kliimakaitsesest ning Saksa taastuvenergiaseaduse (*EEWärmG – Erneuerbare-Energien-Wärmegesetz*) eesmärgist ja mõjust.

TÖÖÕIGUS

Bauer, Jobst-Hubertus ; Arnold, Christian. Verbot der Altersdiskriminierung // *Neue Juristische Wochenschrift* (2008) nr. 47, lk. 3377-3383. Vanuselise diskrimineerimise keelamisest ja pensionikindlustusest Euroopa Kohtu lahendite põhjal Saksamaa näitel.

Dann, Matthias ; Gastell, Roland. Geheime Mitarbeiterkontrollen : straf- und arbeitsrechtliche Risiken bei unternehmensinterner Aufklärung // *Neue Juristische Wochenschrift* (2008) nr. 41, lk. 2945-2949. Töötajate ja nende kirjavahetuse kontrollimisest ning isikuandmete ja privaatsuse kaitsesest töö- ja karistusõiguslikust aspektist.

Davoine, Lucie ; Erhel, Christine ; Guergoat-Lariviere, Mathilde. Monitoring quality in work: European employment strategy indicators and beyond // *International Labour Review* (2008) nr. 2-3, lk. 163-198. Statistilisi andmeid sisaldav võrdlev analüüs tööhõive kvaliteedist, töötingimustest, töötajate sotsiaalmajanduslikust turvalisusest, tööga rahulolust Euroopa Liidu liikmesriikides.

Funk, Lothar. European flexicurity policies : a critical assessment // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2008) nr. 3, lk. 349-384. Tööturu paindlikkusest, töötajate kaitsesest Euroopa tööturupoliitikas ja Euroopa Komisjoni sotsiaalmudelidest.

Höfling, Wolfram ; Engels, Andreas. Grundrechtsausübung unter richterlichem Gemeinwohlvorbehalt? // *Zeitschrift für Gesetzgebung* (2008) nr. 3, lk. 250-263. Töötajate streigiõigusest töövaidluste lahendamisel Saksamaal.

Kocher, Eva. Fundamental social rights in community law and in the German Constitution – equivalent rights? // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2008) nr. 3, lk. 385-396. Töötajate sotsiaalsetest põhiõigustest Euroopa Ühenduse õiguses ja Saksamaa põhiseaduses ning Euroopa Kohtu ja Saksamaa vastavast praktikast.

Koldinska, Kristina. Czech and Slovak labour law – protective or liberal? Labour law from the split of Czechoslovakia to post-EU accession // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2008) nr. 3, lk. 397-421. Tšehhi ja Slovakkia tööõiguse arengust aastatel 1995-2005.

Pauly, Holger. Die neue BGH-Rechtsprechung zur Schwarzarbeit // *Monatsschrift für Deutsches Recht* (2008) nr. 21, lk. 1196-1198. Ebaseaduslikku töötamist puudutavast kohtupraktikast Saksamaal.

Rieble, Volker. Alternde Arbeitswelt – welche arbeits- und sozialrechtlichen Regelungen empfehlen sich zur Anpassung der Rechtsstellung und zur Verbesserung der Beschäftigungschancen älterer Arbeitnehmer? // *Juristenzeitung* (2008) nr. 17, lk. 811-818. Vananeva tööjõu töösuhete regulatsioonidest töö- ja sotsiaalõiguse aspektist.

Rizajeva, A. Zapret diskriminatsii po priznaku pola v regulirovanii trudovõhh otnošenii Jevropeiskogo sojuza // *Zakon i pravo* (2008) nr. 9, lk. 3-8. Soolise diskrimineerimise keelust töösuhetes Euroopa Liidus.

Ruijter, Esther de ; Braat, Bente. Co-working partners : the influence of legal arrangements // *International Journal of Law, Policy and the Family* (2008/Dec) nr. 3, lk. 421-435. Kaastöötajate partnerlusest ja töökorraldusest Hollandis.

Seifert, Achim. Global employee information and consultation procedures in worldwide enterprises // *The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations* (2008) nr. 3, lk. 327-348. ILO ja OECD ametlikest dokumentides, mis reguleerivad ettevõtete töötajate kaitset.

SOTSIAALHOOLDUSÕIGUS

Kingreen, Thorsten. Die Entwicklung der Gesundheitsrechts 2007/2008 // *Neue Juristische Wochenschrift* (2008) nr. 47, lk. 3393-3399. Ravikindlustuse- ja tervishoialastest muudatustest Saksamaa õigusaktides ja kohtupraktikas 1. juulist 2007 kuni 30. juunini 2008.

Kingreen, Thorsten ; Rixen, Stephan. Sozialrecht : ein verwaltungsrechtliches Utopia? // *Die Öffentliche Verwaltung* (2008) nr. 18, lk. 741-750. Sotsiaal- ja haldusõiguse seostest ning sotsiaalpoliitikast.

FINANTSÕIGUS

Langenbacher, Katja. Kredithandel nach dem Risikobegrenzungs-gesetz // *Neue Juristische Wochenschrift* (2008) nr. 44, lk. 3169-3173. Riskipiiranguseadusest (*Risikobegrenzungs-gesetz*) ja nn hapude laenude müügist Saksamaa näitel.

Linnikov, A. S. "Elektronnõje dengi" // *Zakon i pravo* (2008) nr. 9, lk. 56-58. "Elektrooniline raha" – Euroopa Liidu kogemusest ja õiguslikest probleemidest Venemaal.

Možarova, M. K voprosu o pravovom regulirovanii gosudarstvennogo kredita // *Žurnal Rossiiskogo prava* (2008) nr. 10, lk. 87-94. Riikliku krediidi õigusregulatsioonist Venemaal.

Myrsky, Matti. Tasaverojärjestelmän kysymyksiä // *Lakimies* (2008) nr. 5, lk. 707-722. Võrdse maksustamise küsimusi Soomes.

Plewka, Harald ; Klumpen-Neusel, Claudia. Die Entwicklung des Steuerrechts // *Neue Juristische Wochenschrift* (2008) nr. 40, lk. 2897-2902. Saksa maksuõiguse arengust, muudatustest maksuseadustes ja kohtupraktikast.

Šahmametjev, A. Mnogokratnoje (dvoinoje) nalogoobloženiye : ponjatije i vidõ // Pravovedeniye (2008) nr. 4, lk. 104-113. Topeltnmaksustamise probleemidest Venemaal.

KARISTUSÕIGUS

Bowles, Roger ; Faure, Michael ; Garoupa, Nuno. The scope of criminal law and criminal sanctions : an economic view and policy implications // Journal of Law and Society (2008) nr. 3, lk. 389-416. Kuriteo mõistest, kuritegevusest ning sanktsioonide kehtestamisest.

Heiskanen, Markku ; Aromaa, Kauko. Rikokset Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa // Haaste (2008) nr. 3, lk. 13-15. Kuritegevusest Euroopas ja Põhja-Ameerikas küsitlustulemuste põhjal.

Kostiainen, Riikka. Rikoksantorjuntaa alkoholipoliitikalla // Haaste (2008) nr. 3, lk. 4-6. Alkoholipoliitika tähtsusest võitluses kuritegevusega Soomes.

Neubacher, Frank. Jugendgewalt : weder häufiger noch brutaler! – zur Deutung des kriminalstatistischen Anstiegs der Gewalt- und Betrugsdelikte // Zeitschrift für Rechtspolitik (2008) nr. 6, lk. 192-195. Noorte ja alaealiste kuritegevusest Saksamaal, trendid ja statistika.

Nuotio, Kimmo. Kidutus rikoksena // Haaste (2008) nr. 3, lk. 18-19. Vajadusest kriminaliseerida piinamine ja muuta Soome karistusseadustikku.

Oppong, Marvin. Brauchen wir ein Europäisches Strafregister? // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2008) nr. 9, lk. 575-583. Piiriülesest kuritegevusest, politseikoostööst ja üleeuroopalisest karistusregistrist.

Rantala, Kati ; Smolej, Mirka. Perheen sisäinen lähestymiskielto: määrät vähäisiä, ongelmat suuria // Haaste (2008) nr. 3, lk. 7-9. Pereliikmele määratud lähenemiskeelust ja sellest tulenevatest probleemidest Soomes.

Ullenbruch, Thomas. Das "Gesetz zur Einführung der nachträglichen Sicherungsverwahrung bei Verurteilungen nach Jugendstrafrecht" – ein Unding? // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 36, lk. 2609-2615. Julgestusvangistuse rakendamise alaealiste kurjategijate puhul ning 12. juulist 2008 jõustunud vastavast seadusemuudatusest Saksamaal.

MENETLUSÕIGUS

Eidenmüller, Horst ; Prause, Matthias. Die europäische Mediationsrichtlinie – Perspektiven für eine gesetzliche Regelung der Mediation in Deutschland // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 38, lk. 2737-2743. Mediatsiooni õigusregulatsioonist Saksamaal ja ELi mediatsioonidirektiivist.

Gomez-Pomar, Fernando. Cashing by the hour : why large law firms prefer hourly fees over contingent fees // The Journal of Law, Economics, & Organization (2008/Oct) nr. 2, lk. 458-475. Põhjustest, miks suured advokaadibürood Ameerika Ühendriikides eelistavad maksta advokaatidele palka mitte tulemus-, vaid tunnitasuna.

Kengyel, Miklos. Recent developments in Hungarian civil procedure // Acta Juridica Hungarica (2008) nr. 3, lk. 304-310. Ungari tsiviilkohtumenetluse seadustikust.

Menšihh, A. Ugolovno-ispolnitelnoje zakonodatelstvo Frantsii // Žurnal Rossiiskogo prava (2008) nr. 8, lk. 118-127. Kriminaal- ja täitemenetluse seadusloomest Prantsusmaal.

Orton, Frank. Some special features of Swedish civil procedure // *Acta Juridica Hungarica* (2008) nr. 3, lk. 311-317. Tsiviilkohtumenetlustest Rootsist.

Prütting, Hanns. Mediation und weitere Verfahren konsensualer Streitbeilegung – Regelungsbedarf im Verfahrens- und Berufsrecht? // *Juristenzeitung* (2008) nr. 17, lk. 847-852. Vahendusmenetluse (mediatsiooni) teatavatest aspektidest tsiviil- ja kaubandusajades.

Trenczek, Thomas. Fachgerechte Mediation – Qualitätsstandards in der Konfliktvermittlung // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2008) nr. 6, lk. 186-189. Vajadusest konkretiseerida mediatsiooni mõiste kohtuvälise tsiviilvaidluste lahendamise tähenduses.

RIIGIÕIGUS

Aranovski, K. Polititšeskije partii v elektoralnom kontekste i v rossiiskoi perspektive // *Pravovedeniye* (2008) nr. 4, lk. 36-48. Poliitiliste parteide mõjust valimistulemustele Venemaal.

Bull, Hans Peter. Sind Nachrichtendienste unkontrollierbar? // *Die Öffentliche Verwaltung* (2008) nr. 18, lk. 751-759. Parlamentaarsest kontrollist julgeolekuteenistuste tegevuse üle Saksimaa (Sachsen) kahe seaduseelnõu põhjal.

Bull, Thomas. Sweden : administrative independence and European integration // *European Public Law* (2008) nr. 3, lk. 285-296. Iseseisvuse ja integreerumise probleemidest ELis – Rootsi kogemus.

Constitutionalism in an era of globalization and privatization // *International Journal of Constitutional Law* (2008) nr. 3-4, lk. 371-711. Terve ajakirjanumber sisaldab sümposiumi "Constitutionalism in an era of globalization and privatization" materjale.

Desens, Marc. Neid als Grundrechtsausübungsmotiv // *Archiv des öffentlichen Rechts* (2008) nr. 3, lk. 404-431. Võrdse kohtlemise printsipi, põhiõigustest ja kadedusest teistele isikutele tehtavate soodustuste suhtes ning vastavast kohtupraktikast Saksamaal.

Franzius, Claudio. Der Gewährleistungsstaat // *Verwaltungsarchiv* (2008) nr. 3, lk. 351-379. Riigi rollist ja ülesannetest, juhtimisest, haldusest, avalikest teenustest ja sotsiaalkaitsest.

Granger, Marie-Pierre. France is 'already' back in Europe : the europeanization of French courts and the influence of France in the EU // *European Public Law* (2008) nr. 3, lk. 335-375. Prantsusmaa mõjust ELi poliitilises ja õiguslikus kontekstis.

Haug, Volker. Die Abweichungsgesetzgebung – ein Kuckucksei der Föderalismusreform? // *Die Öffentliche Verwaltung* (2008) nr. 20, lk. 851-857. Föderalismireformist Saksamaal, õigusloomelise pädevusjaotuse muutmisest liidu ja liidumaade vahel ning nn seadusest kõrvalekaldumise piiridest.

Huber, Peter M. Das Verbot der Mischverwaltung – *de constitutione lata et ferenda* // *Die Öffentliche Verwaltung* (2008) nr. 20, lk. 844-851. Föderalismireformist Saksamaal, muudatustest põhiseaduses ja sotsiaalseid tagatise puudutavast konstitutsiooni kohta lahendist 20. detsembrist 2007.

Nudnenko, L. K istorii razrabotki i prinjatija federalnogo zakona "O parlamentskom rassledovanii federalnogo sobranija Rossiiskoi Federatsii" // *Gosudarstvo i pravo* (2008) nr. 68, lk. 5-13. Parlamendi kontrollist täitevõimu üle ja vastava seaduse vastuvõtmisest Venemaal.

Rasilainen, Aki. Onko perusoikeussäännösten soveltaminen lainsäädännössä ja lainkäytössä oikeudellinen ratkaisu? // Lakimies (2008) nr. 5, lk. 723-746. Põhiõigusest kui õigusnormist ning põhiõiguste rakendamise õigsusest seadustes ja kohtupraktikas Soome näitel.

Schiller, Theo. Volksinitiativrechte in Europa – ein vergleichender Überblick // Staat – Wirtschaft – Gemeinde. Berlin, 2007, lk. 301-316. Osalusdemokraatiast ja rahvaalgatusest Euroopas.

Schulte-Kellinghaus, Thomas. Die begrenzte Macht der Dritten Gewalt – zur Notwendigkeit der Selbstverwaltung der Gerichte // Zeitschrift für Rechtspolitik (2008) nr. 7, lk. 205-208. Kohtute sõltumatusest, juhtimisest ja rahastamisest.

Sherlok, Ann. Wales : a new devolution settlement for Wales // European Public Law (2008) nr. 3, lk. 297-309. Muudatustest võimupädevuses Walesi näitel.

Sinjugin, V. Istotšniki i perspektivõ gosudarstvennogo upravlenija reformirovanijem energetičeskoj sferõ na globalnom urovne // Pravovedenije (2008) nr. 4, lk. 86-92. Riigi juhtimise perspektiividest seoses globaalsete reformidega energeetikasektoris.

Steffen, Till. Selbstverwaltung der Justiz – Möglichkeiten der politischen Umsetzung // Zeitschrift für Rechtspolitik (2008) nr. 7, lk. 208-211. Kohtute sõltumatusest ja kohtusüsteemi haldamisest Saksamaal.

Zypries, Brigitte ; Holste, Heiko. 90 Jahre Frauenwahlrecht in Deutschland // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 47, lk. 3400-3403. 90 aasta möödumisest naistele valimisõiguse andmisest Saksamaal.

Torop, J. Pravovoje regulirovanije zakonodatelnoi initsiativõ v Šveitsarii // Pravovedenije (2008) nr. 4, lk. 75-85. Seadusandliku initsiatiivi õigusregulatsioonist Šveitsis.

HALDUSÕIGUS

Attendorn, Thorsten. Regulierte Selbstregulierung : gibt es das in der telekommunikationsrechtlichen Zugangsregulierung? // Die Öffentliche Verwaltung (2008) nr. 17, lk. 715-722. Riigi vastutusest telekommunikatsioonivaldkonna reguleerimisel Saksamaal.

Buravlev, J. M. Pravovoje regulirovanije administrativnoi otvetstvennosti gosudarstvennõhh služuščihh // Zakon i pravo (2008) nr. 9, lk. 60-64. Riigiteenistujate haldusvastutuse õiguslikust reguleerimisest Venemaal.

Bõkov, A. V. Detsentralizovannaja (fragmentarnaja) model politseiskoi sistemõ gosudarstva // Zakon i pravo (2008) nr. 9, lk. 110-112. Politseisüsteemi detsentraliseerimisest Ameerika Ühendriikide näitel.

Detterbeck, Steffen. Rechtsprobleme im Wirtschaftsverwaltungsrecht // Staat – Wirtschaft – Gemeinde. Berlin, 2007, lk. 399-422. Õigusprobleemidest majandushaldusõiguses.

Epping, Volker. Verwaltungsreform als Verwaltungsaufgabe : Akteure, Mechanismen, Instrumente // Verwaltungsarchiv (2008) nr. 3, lk. 423-449. Haldusreformist Saksamaal kõrgkoolide halduse näitel.

Gersdorf, Hubertus. Privatisierung öffentlicher Aufgaben – Gestaltungsmöglichkeiten, Grenzen, Regelungsbedarf // Juristenzeitung (2008) nr. 17, lk. 831-840. Avaliku sektori ülesannete delegerimisest erasektorile: viisid, piirid ja võimalikud õigusregulatsioonid.

- Hill, Hermann.** Qualitätsmanagement im 21. Jahrhundert // Die Öffentliche Verwaltung (2008) nr. 19, lk. 789-797. Kvaliteedijuhtimisest avalikus sektoris.
- Hoeren, Thomas.** Das Pferd frisst keinen Gurkensalat – Überlegungen zur *Internet Governance* // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 36, lk. 2615-2619. Internetiõiguse arengust, avaliku sektori asjaajamise liikumisest internetti. Lisatud: sõnastik artiklis kasutatud mõistete selgituseks.
- Hoffmann, Helmut.** Die Entwicklung des Internet-Rechts bis Mitte 2008 // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 36, lk. 2624-2630. Internetiõiguse (e-õiguse) arengust Saksamaal suvest 2007 suveni 2008.
- Höfling, Wolfram ; Engels, Andreas.** Verwaltungsstrukturreformen und Beamtenstatusrechte // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2008) nr. 11, lk. 1168-1172. Haldusstruktuuri muutmisest ja ametniku staatusest Nordrhein-Westfaleni liidumaal.
- Kobets, P. H.** Meždunarodnõi opõt predupreždenija i presetšenija korruptsii v gosudarstvennom apparate i vozmožnosti ego ispolzovanija v otetšestvennoi zakonodatelnoi praktike // Meždunarodnoje publičšnoje i tšastnoje pravo (2008) nr. 5, lk. 42-46. Riigiaparaadi töötajate korruptsiooni ennetamise ja tõkestamise rahvusvahelisest kogemusest (Prantsusmaa, Saksamaa, Portugal, Ameerika Ühendriigid, Kanada).
- Kämmerer, Jörn Axel ; Starski, Paulina.** Über Nutz und Frommen einer ÖPP-Gesetzgebung // Zeitschrift für Gesetzgebung (2008) nr. 3, lk. 227-249. Riigi ülesannete erasektorile delegerimise õiguslikust aspektist.
- Künast, Renate.** "Meine Daten gehören mir" – und der Datenschutz gehört ins Grundgesetz // Zeitschrift für Rechtspolitik (2008) nr. 7, lk. 201-205. Andmekaitset puudutavatest regulatsioonidest ja kohtupraktikast Saksamaal.
- Nikolajev, B.** Gendernaja diskriminatsija v vöššem obrazovanii SŠA : pravovõje sredstva protivodeistvija // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 10, lk. 45-48. Soolisest diskrimineerimisest Ameerika Ühendriikide kõrgharidussüsteemis.
- Panzer, Nicolai.** Die aktuelle Rechtsprechung des Bundesverfassungsgerichts zum öffentlichen Dienstrecht zwischen Bewahrung und Fortentwicklung // Die Öffentliche Verwaltung (2008) nr. 17, lk. 707-715. Konstitutsioonikohtu avaliku teenistusega seotud lahenditest Saksamaal.
- Polyák, Gábor.** Das ungarische Rundfunkrecht – ein Faktor der Wettbewerbsunfähigkeit? // Osteuropa Recht (2008) nr. 5, lk. 253-277. Ungari ringhäälinguõigusest, konkurentsist ja reklaami reguleerimisest ringhäälingus.
- Radke, Holger ; Hilgert, Peter.** Die Beschaffung von juristischen Datenbanken als Vergabeproblem // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2008) nr. 10, lk. 1070-1073. Kohtute tööks vajalike juriidiliste andmebaaside riigihanke õiguslikust regulatsioonist.
- Ritter, Thomas.** Kunstfreiheit und Gesundheitsschutz // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2008) nr. 9, lk. 960-966. ELi mürakaitse direktiivi mõjust kontsertide korraldamisele Saksamaal.
- Schmidt, Thorsten Ingo.** Zielvereinbarungen als Herausforderung des allgemeinen Verwaltungsrechts // Die Öffentliche Verwaltung (2008) nr. 18, lk. 760-765. Sihtotstarbelistest kokkulepetest haldusõiguses ja uuest juhtimismudelitest avalikus sektoris.

Stepanov, O. Razvitije informatsionno-elektronnohh sistem kak objekt pravovogo analiza v uslovijahh narastaniya ugrozõ kiberterrorizma // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 8, lk. 82-85. Infosüsteemide arendamisest ja nende õiguslikust analüüsisist võimaliku kiberterrorismi tingimustes.

Tkatšenko, J. Pravovoje regulirovanije predostavlenija infrastrukturõ železnodorožnogo transporta obštšego polzovanija // Žurnal Rossiiskogo prava (2008) nr. 10, lk. 80-86. Raudteetranspordi infrastruktuuri õigusregulatsioonist Venemaal.

Vetter, Angelika. Kommunale Wahlbeteiligung im Bundesländervergleich // Die Öffentliche Verwaltung (2008) nr. 21, lk. 885-894. Saksa liidumaade võrdlevad andmed osalusest kohalike omavalitsuste valimistel 1968-2003.

Vogel, Johann Peter. Zur Genehmigung von Ersatzschulen // Die Öffentliche Verwaltung (2008) nr. 21, lk. 895-905. Vaba- ja erakoolidele tegevuslubade andmisest ning mõiste "kool" tähendusest.

Wüstenberg, Dirk. Ist die kritisierte Person wirklich rechtsextremistisch gesinnt? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2008) nr. 10, lk. 1078-1083. Arvamusvabadusest, sõnavabadusest, parempoolsusest ja paremäärmuslusest Saksa kohtupraktika põhjal.

MEDITSIINIÕIGUS

Huster, Stefan. Gesundheitsgerechtigkeit : *public health* im Sozialstaat // Juristenzeitung (2008) nr. 18, lk. 859-867. Tervishoiust, tervishoiupoliitikast ja sotsiaalkaitsest.

Hüttebräuker, Astrid ; Müller, Rolf-Georg. Die Abgrenzung der Arzneimittel von den Lebensmitteln // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2008) nr. 11, lk. 1185-1190. Toidulisandi ja ravimi eristamisest Saksamaa Ülemkohtu (*Bundesgerichtshof*) ja Euroopa Kohtu praktikas.

Latham, Melanie. The shape of things to come : feminism, regulation and cosmetic surgery // Medical Law Review (2008/Autumn) nr. 3, lk. 437-457. Ilulõikuste regulatsioonist ning vastavatest seadustest Inglismaal ja Walesis.

Simitis, Spiros. Biowissenschaften und Biotechnologie – Perspektiven, Dilemmata und Grenzen einer notwendigen rechtlichen Regelung // Juristenzeitung (2008) nr. 14, lk. 693-703. Bioteaduste ja biotehnoloogia perspektiividest, vastuoludest ja õiguslikust reguleerimisest.

Walín, Laura. Kun suostumus ei riitä – kudosnäytteen ja alkion luovuttajan oikeusaseman tarkastelua // Lakimies (2008) nr. 5, lk. 773-798. Koepreparaatide ja embrüo loovutajate õiguslikust seisundist Soomes.

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Borges, Ricardo S. The United Kingdom and the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG) : to ratify or not to ratify? // The Journal of International Maritime Law (2008) nr. 4, lk. 331-338. ÜRO kaupade rahvusvahelise ostu-müügi lepingute konventsiooni (11. aprill 1980) ratifitseerimisest Suurbritannias.

Conrad, Judith Simone. *Drets linguistics* in a Babylonian marketplace? An essay on language and contract in a diversity-enhancing European Union // European Review of Private Law (2008) nr. 5, lk. 693-725. Põhiõiguste tagamisest eraõiguslikes suhetes Euroopa Liidus keelelise mitmekesisuse kaitse seadusandluse ja vastava kohtupraktika põhjal.

Dimitrov, N. Meždunarodno-pravovaja priroda i suštšnost sovremennogo mirotvortšestva // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 8, lk. 47-55. Rahu tagamisest rahvusvahelise õiguse vahenditega.

Dupré, Catherine. After reforms: human rights protection in post-communist states // European Human Rights Law Review (2008) nr. 5, lk. 621-632. Inimõiguste kaitsest Kesk-Euroopa riikides.

Gavrilov, V. Mesto i rol meždunarodnogo prava v pravovoi sisteme Velikobritanii // Pravovedenije (2008) nr. 4, lk. 209-217. Rahvusvahelise õiguse kohast Suurbritannia õigussüsteemis.

Gärditz, Klaus Ferdinand. Die Legitimation der Justiz zur Völkerrechtsfortbildung // Der Staat (2008) nr. 3, lk. 381-409. Rahvusvahelisi lepinguid ja rahvusvahelist õigust puudutavate kohtuasjade menetlemisest siseriiklikes kohtutes.

Kanaševski, V. Ponjatije vnešneekonomitšeskoj sdelki v rossiiskom prave, doktrine i sudebno-arbitražnoi praktike // Žurnal Rossiiskogo prava (2008) nr. 8, lk. 107-117. Välismajandustehingute mõistest Venemaa õiguses ja arbitraažikohtu praktikas.

Kembajev, Ž. Jevraziiskoje ekonomitšeskoje soobštšestvo : pravovõje osnovõ dejatelnosti, problemõ i perspektivõ razvitija // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 10, lk. 53-59. Euraasia Majandusühenduse (EurAsES) tegevuse õiguslikest alustest ja arenguperspektiividest.

Magomadov, A. Š. K voprosu o vozmeštšeni vreda, pritšinnenogo graždanam terroristitšeskimi aktami, v zarubežnõhh stranahh // Meždunarodnoje publičšnoje i tšastnoje pravo (2008) nr. 5, lk. 24-26. Terroristlike aktidega tekitatud kahju hüvitamisest Ameerika Ühendriikides ja Suurbritannias. Viited erinevate riikide seadustele (Saksamaa, Prantsusmaa).

Orakhelašvili, Alexander. Between impunity and accountability for serious international crimes : legal and policy approaches // Netherlands International Law Review (2008) nr. 2, lk. 207-232. Karistamatusest, vastutamisest, immuuteedist ja amnestiast rahvusvaheliste kuritegude menetlemisel.

Parker, Camilla ; Clements, Luke. The UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities : a new right to independent living? // European Human Rights Law Review (2008) nr. 4, lk. 508-523. Puuetega inimeste õigusest iseseisvale elule ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist.

ter Haar, Beryl. Open method of coordination : a new stepping stone in the legal order of international and European relations // Nordic Journal of International Law (2008) nr. 3, lk. 235-251. Avatud koordinatsiooni meetodist ning *soft law* mõistest ja piiridest rahvusvahelises õiguses.

Euroopa Liidu õigus

Downes, Noemi. More about timeshare : a revised directive or a regulation? Incidence of other instruments of consumer protection // European Review of Private Law (2008) nr. 4, lk. 607-627. Puhkuseosakust ja puhkuseosakut käsitleva ELi direktiivi muutmise eelnõust (1994/47 - ostja kaitse ühe või mitme kinnisasja osajalise kasutamise õiguse ostu-müügilepingutes).

Hetzer, Wolfgang. Deutsche Umsetzung neuer europäischer Vorgaben zur Bekämpfung der Geldwäsche und der Terrorismusfinanzierung // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2008) nr. 18, lk. 560-565. Euroopa Liidu rahapesu ja terrorismi vastaste direktiivide rakendamise Saksamaal.

Kaškin, S. Lissabonskii dogovor – novõi etap razvitija prava Jevropeiskogo Sojuza // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 9, lk. 59-66. Lissaboni lepest kui Euroopa Liidu õiguse uuest arenguetapist.

Klindt, Thomas. Der Vollzug des europäischen Produktsicherheitsrechts in Deutschland // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2008) nr. 10, lk. 1073-1079. Euroopa tooteohutusseaduse rakendamise probleemidest Saksamaal.

Kovalski, J. Normativnõje osnovõ dinamiki integratsionnogo protsessa na prostranstve obštšejevropeiskogo rõnka // Gosudarstvo i pravo (2008) nr. 8, lk. 36-46. Integratsiooniprotsessist Euroopa ühisturul.

Lax, Violeta Moreno. Must EU borders have doors for refugees? On the compatibility of Schengen visas and carriers' sanctions with EU member states' obligations to provide international protection to refugees // European Journal of Migration and Law (2008) nr. 3, lk. 315-364. Euroopa Liidu pagulaspoliitikast, Schengeni viisaruumi ja veottevõtjate sanktsioonide kokkusobivusest.

Peers, Steve. Legislative update : EU immigration and asylum competence and decision-making in the Treaty of Lisbon // European Journal of Migration and Law (2008) nr. 2, lk. 219-247. Lissaboni lepingust tulenevatest muudatustest Euroopa Liidu immigratsioonipoliitikas ja varjupaigaõiguses.

Pfeiffer, Thomas. Von den *Principles of European Contract Law* zum *Draft Common Frame of Reference* // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2008) nr. 4, lk. 679-707. Euroopa lepinguõiguse põhimõtete ja Euroopa tsiviilseadustiku väljatöötamisest.

Salten, Uwe. Das neue Europäische Mahnverfahren // Monatsschrift für Deutsches Recht (2008) nr. 20, lk. 1141-1145. Euroopa maksekäsumenetlustest.

Stein, Roland M. Import of biofuels into and the marketing of biofuels in the European Union : an analysis of the current law on customs, energy taxes and biofuel quotas // Journal of Energy & Natural Resources Law (2008/Nov) nr. 4, lk. 600-609. Biokütuste kvalifikatsioonist Euroopa Liidu tollialastes õigusaktides, biokütuse impordist, kvootidest ja energiamaksudest.

Tjong Tjin Tai, Eric ; Teuben, Karljin. European precedent law // European Review of Private Law (2008) nr. 5, lk. 827-841. Eraõiguse ühtlustamisest Euroopa Liidus.

Unberath, Hannes. Der Dienstleistungsvertrag im Entwurf des Gemeinsamen Referenzrahmens // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2008) nr. 4, lk. 745-774. Euroopa tsiviilseadustikust ja teenuse pakkumise lepingutest.

Mereõigus

Scott, Karen N. Defending the world below the brine : managing alien invasive species under the 2004 Ballast Water Convention – a New Zealand perspective // The Journal of International Maritime Law (2008) nr. 4, lk. 307-330. Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt 2004. aastal vastu võetud laevade ballastvee ja -setete kontrolli ning käitlemise rahvusvahelisest konventsioonist.

Steinbach, Armin. Cooperation in maritime security and the sovereignty implications // The Journal of International Maritime Law (2008) nr. 4, lk. 339-345. Mereõigusalasest koostööst ja turvalisuse tagamisest.

Rahvusvaheline eraõigus

Armbrüster, Christian. Das Versicherungsrecht im *Common Frame of Reference* // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2008) nr. 4, lk. 775-812. Kindlustuslepingutest Euroopa lepinguõiguses.

Berger, Victoria Anna. Privatrechtlicher Diskriminierungsschutz als Grundsatz in Gemeinsamen Referenzrahmen für Europäisches Vertragsrecht // European Review of Private Law (2008) nr. 5, lk. 843-870. Mittediskrimineerimise põhimõttest Euroopa lepinguõiguse ühtlustamisel. Kokkuvõtte inglise keeles.

Information concerning the Hague conventions on private international law // Netherlands International Law Review (2008) nr. 2, lk. 261-297. Nimekiri Haagi konventsioonidest rahvusvahelise eraõiguse kohta ja nendega ühinenud riikide loetelu seisuga 31. mai 2008.

Mallmann, Roman A. Rechtswahlklauseln unter Ausschluss des IPR // Neue Juristische Wochenschrift (2008) nr. 41, lk. 2953-2958. Kohaldatava õiguse formuleeringust rahvusvahelise osalusega lepingute sõlmimisel.

Koostanud Tiia Melts

UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS

oktoober - detsember 2008

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

XI Riigikogu stenogrammid. 2. köide : III istungjärg : 10. märts - 24. aprill 2008. - Tallinn : Riigikogu Kantselei dokumendiosakond, 2008. - XXXII, 506 lk. + hääletustabelid.

Märksõnad: riigiõigus ; parlamendid ; istungjärgud ; stenogrammid ; Eesti

Kohaviit: 3-08-02079

XI Riigikogu stenogrammid. 3. köide : III istungjärg : 5. mai - 5. juuni 2008. - Tallinn : Riigikogu Kantselei dokumendiosakond, 2008. - XXVI, 334 lk. + hääletustabelid.

Märksõnad: riigiõigus ; parlamendid ; istungjärgud ; stenogrammid ; Eesti

Kohaviit: 3-08-02972

Riigikogu aastaraamat 2007/2008 / Riigikogu Kantselei, Eesti Rahvusraamatukogu ; koost. Piret Viljamaa ; toim. Rita Hillermaa. - Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2008. - 79 lk.

ISSN 1736-776X

Märksõnad: Eesti. Riigikogu ; parlamendid ; parlamendiliikmed ; struktuur ; õigusloome ; õigusaktid ; seaduseelnõud ; aastaraamatud

Kohaviit: PE B/3483 ; 2007/2008

Syrjänen, Jussi. Oikeudellisen ratkaisun perusteista. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2008. - XXII, 295 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 285).

ISBN 978-951-855-279-9

ISSN 0356-7206

Märksõnad: õigusteadus ; õigusfilosoofia ; õigusallikad ; õigusnormid ; õigusteooria ; õigusteadlased ; Luhmann, Niklas, 1927-1998 ; Aarnio, Aulis ; dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 285

ÕIGUSAJALUGU

Andresen, Andres. Eestimaa kirikukorraldus 1710-1832 : riigivõimu mõju institutsioonidele ja õigusele. - Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2008. - 215 lk. - (Tartu Ülikooli doktoritöid). - Bibl. lk. 194-215.

ISBN 978-9949-11-958-5

ISSN 1736-7468

Märksõnad: 18. saj. ; 19. saj. 1. pool ; kirikuõigus ; kirikukorraldus ; riigi-kirik suhe ; Eestimaa kubermang ; luterlik kirik ; Eesti

Kohaviit: 3-08-03120

Eesti õigusteadlaste päevad 1922-1940 : protokollid / Eesti Juristide Liit ; koost. ja eess.: Jaanika Erne ; saateks: Priidu Pärna. - Tallinn : Juura, 2008. - XXX, 736 lk. - Isikunimede indeks lk. 727-735. - Sisaldab ka: Anepaio, Toomas. Eesti õigusteadlaste päevade algus, lk. XXI-XXX.

ISBN 978-9985-75-264-7

Märksõnad: 1918-1940 ; õigusteadus ; protokollid ; konverentsikogumikud ; dokumendid ; Eesti

Kohaviit: 3-08-02907

Дигесты Юстиниана : перевод с латинского = Digesta Iustiniani. I-II / Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова, юридический факультет, Российская академия наук, институт всеобщей истории, центр изучения римского права ; ответств. ред. Л. Л. Кофанов. - 2-е изд., испр. - Москва : Статут, 2008.

I - 583 lk.

ISBN 978-5-8354-0445-2

II - 621 lk.

ISBN 978-5-8354-0456-8

Märksõnad: Rooma õigus ; Justinianus I, Bütsantsi keiser, 482(483)-565 ; õigussüsteemid ; rööptekstid ; ladina keel ; vene keel

Kohaviit: 2-08-08208 ; 2-08-08209

Ogris, Werner. Mozart oma aja perekonna- ja pärimisõiguses : kihlus, abiellumine, pärand / toim. ja konsultant: Marju Luts-Sootak ; tlk. Krista Räni. - Tallinn : Juura, 2008. - 152 lk. - Sõnastik lk. 129-135. - Isikuregister lk. 137-146. - Bibl. lk. 147-152. - Originaali tiitel: Mozart im Familien- und Erbrecht seiner Zeit : Verlöbniß, Heirat, Verlassenschaft. Wien ; Köln ; Weimar : Böhlau, 1999.

Märksõnad: 18. saj. 2. pool ; perekonnaõigus ; abielu ; kihlus ; pärimisõigus ; pärand ; heliloojad ;

Mozart, Wolfgang Amadeus, 1756-1791 ; Austria

Kohaviit: 2-08-07374

Varga, Csaba. Transition? To rule of law? : constitutionalism and transitional justice challenged in Central & Eastern Europe. - Pomáz : Kráter, 2008. - 292 lk. - (Polisz sorozat ; 6).

ISBN 978-963-9735-44-6

ISSN 1589-3405

Märksõnad: õigusfilosoofia ; õigusnormid ; õigussotsioloogia ; konstitutsionalism ; õigusreformid ; Kesk-Euroopa ; Ida-Euroopa

Kohaviit: PL A/1277 ; 6

TSIVIILÕIGUS

Vahre, Lauri. Eesti notariaadi ajalugu 1918-2003. - Tallinn : Juura, 2008. - 271 lk. - Bibl. lk. 271. - Eesti notarite koondnimekiri 1918-2008, lk. 229-270.

History of notarial offices in Estonia 1918-2003 : abstract, lk. 215-220 ; *Die Geschichte des estnischen Notariats 1918-2003*, lk. 221-227.

ISBN 978-9985-75-261-6

Märksõnad: notarid ; notariaat ; Notarite Koda ; Eesti Notarite Ühing ; Eesti

Kohaviit: 2-08-08674

Waldner, Wolfram. Tõestamisõigus notariaalpraktikas / Notarite Koda ; tlk. ja toim. Virve Tamm ; eess.: Tiit Sepp ; tõestamiseaduse tlk. Tiina Prööm. - Tallinn : Juura, 2008. - 167 lk. - Bibl. lk. 137-140. -

Aineregister lk. 141-144. - Lisatud: Tõestamiseadus (Beurkundungsgesetz) eesti k. lk. 147-167. -

Originaali tiitel: Beurkundungsrecht für die notarielle Praxis. Berlin : Erich Schmidt Verlag GmbH&Co.

ISBN 978-9985-75-256-2

Märksõnad: notarid ; notariaaltoimingud ; tõendamine (jur.) ; dokumendid ; Saksamaa ; seadused (jur.) ; kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-08-07460

VÕLAÕIGUS

European tort law 2006 / ed. by the European Centre of Tort and Insurance Law together with the Research Unit for European Tort Law of the Austrian Academy of Sciences ; ed. by Helmut Koziol, Barbara C. Steininger. - Wien ; New York : Springer, 2008. - 576 lk. - (Tort and Insurance Law Yearbook).

ISBN 978-3-211-70937-5

ISSN 1616-8623

Märksõnad: tsiviilõigus ; kahju tekitamine ; seaduste kooskõlastamine ; tsiviilvastutus ; kohtulahendid ; Euroopa Liidu maad ; aruanded ; aastaraamatud

Kohaviit: PL A/6254 ; 2006

Viljanen, Mika. Vahingonkorvauksen määrä : tutkimus vahingoista ja rahoista. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2008. - XLVII, 583 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 287).

ISBN 978-951-855-283-6

ISSN 0356-7206

Märksõnad: tsiviilõigus ; kahju tekitamine ; hüvitised ; Soome ; Saksamaa ; Põhjamaad ; dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 287

ÄRIÕIGUS

Kilpailuoikeudellinen vuosikirja 2006 = Konkurrenssrättslig årsbok = Competition law yearbook / Suomen Kilpailuoikeudellinen Yhdistys. - Helsinki : Suomen Kilpailuoikeudellinen Yhdistys, 2007. - 273 lk.

Märksõnad: konkurentsõigus ; konkurents (maj.) ; konkurentsipoliitika ; Euroopa Liidu õigus ; aastaraamatud

Kohaviit: PL B/118 ; 2006

MAAÕIGUS

Sparkes, Peter. European land law. - Oxford ; Portland, Or. : Hart Publishing, 2007. - LXXXV, 547 lk. ISBN 978-1-84113-758-2

Märksõnad: maakasutus ; maaomand ; omandiõigus ; kinnisvara ; Euroopa Liidu maad ; siseriiklik õigus

Kohaviit: 2-08-08769

TÖÖÕIGUS

Karjane, Raili ; Vahtra, Karin ; Raidve, Heli ; Masso, Meelis. Korrektset töösuhted 2008/2009 : personalitöötaja käsiraamat. - Tallinn : Ten-Team, 2008. - 288 lk. + CD-ROM. - Lisatud näidised. ISBN 978-9985-9920-4-3

Märksõnad: töösuhted ; töölepingud ; töökorraldus ; tööaeg ; näidised ; Eesti ; CD-ROMid ; käsiraamatud

Kohaviit: PE A/2455

Orgo, Inge-Maret ; Muda, Merle ; Tavits, Gaabriel ; Treier, Thea. Tööõigus : loengud / koost. Merle Muda. - 4., täiend. ja muud. tr. - Tallinn : Juura, 2008. - 309 lk. - (Loengud). - Bibl. peatükkide lõpus. ISBN 978-9985-75-268-5

Märksõnad: töösuhted ; töölepingud ; töötajad ; Euroopa Liidu õigus ; kohtulahendid ; Eesti ; Saksamaa ; Põhjamaad ; kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-08-08955

Raidve, Heli ; Vahtra, Karin ; Vallisaar, Heli ; Härma, Heike ; Hage, Karin ; Raidve, Hanna ; Naaber, Liis. Kohtulahendid tööõiguses : kuidas vältida ja lahendada töövaidlusi? / koost. Heli Raidve ; toim. Merike Lees. - Tallinn : Äripäev, 2008. - 207 lk. - (Äripäeva raamat). ISBN 978-9949-434-27-5

Märksõnad: töövaidlused ; töösuhted ; kohtulahendid ; kommentaarid ; Eesti

Kohaviit: 1-08-02998

Redundancy law in Europe / Kluwer Law International ; ed. by Maarten van Kempen ... [et al.]. - Austin [etc.] : Wolters Kluwer, 2008. - XXXI, 278 lk. - (European Labour Law in Practice ; 1). ISBN 978-90-411-2764-8

Märksõnad: töösuhted ; tööhõive ; töötajad ; vallandamine ; Euroopa Liidu maad ; ülevaated

Kohaviit: 2-08-07262

Трудоустройство иностранных граждан в России / под ред. И. А. Феоктистова. - Москва : ГроссМедиа : Российский Бухгалтер, 2008. - 176 lk. - (Ваш юридический советник). ISBN 978-5-476-00619-0

Märksõnad: töölepingud ; tööload ; elamisload ; tööhõive ; välistöötajad ; välismaalased ; teatmikud ; Venemaa

Kohaviit: 1-08-02564

Töötajate usaldusisiku seadus : kommenteeritud väljaanne / koost. Tiit Kaadu ; koostamises osalenud: Egle Käärats, Thea Treier, Marko Talur ; eess.: Maret Maripuu. - Tallinn : Juura, 2008. - 127 lk. - Kasutatud õigusaktide lühendid lk. 115-117. - Bibl. lk. 119-127. - Ülevaade töötajate kaasamise kontseptsioonist ja arengust, seaduse kommentaarid.

ISBN 978-9985-75-255-5

Märksõnad: töösuhted ; tööandjad ; töötajad ; töötajate esindused ; usaldusisikud ; õigusaktid ; kommentaarid ; Eesti

Kohaviit: 2-08-08436

KARISTUSÕIGUS

Hecker, Bernd ; Heine, Günter ; Risch, Hedwig ; Windolph, Andreas ; Hühner, Claudia.

Abfallwirtschaftskriminalität im Zusammenhang mit der EU-Osterweiterung : eine exploratorische und rechtsdogmatische Studie / Bundeskriminalamt ; Redaktion: Heinrich Schielke. - Köln : Luchterhand : BKA, 2008. - XV, 318 lk. - (Polizei + Forschung ; 37).

ISBN 978-3-472-07156-3

Märksõnad: majanduskuriteod ; keskkonnakuriteod ; jäätmekäitlus ; korruptsioon ; Euroopa Liidu õigus ; Euroopa Liidu maad ; Saksamaa

Kohaviit: PL A/4900 ; 37

Квашиш, Виталий. Смертная казнь : мировые тенденции, проблемы и перспективы = The death penalty : a global trends, problems and perspective. - Москва : Юрайт, 2008. - 797 lk.

ISBN 978-5-9916-0020-0

Märksõnad: surmanuhtlus ; õigusloome ; kohtulahendid ; kriminaalpoliitika

Kohaviit: 2-08-07208

Nullum ius sine scientia : Festschrift für Jaan Sootak zum 60. Geburtstag am 16. Juli 2008 / Verfasser: Andres Parmas, Peep Pruks ; Bibliographie von Jaan Sootak: Maia Ruttu ; Vorwort: Kalle Merusk. - Tallinn : Juura, 2008. - 320 lk. - Bibl. joonealustes märkustes. - Jaan Sootaki bibliograafia lk. 269-320.

Märksõnad: õigusteadlased ; juristid ; bibliograafiad ; personaalnimestikud ; artiklikogumikud ; juubeliväljaanded ; kriminaalpoliitika ; õigusloome ; õigusteooria ; Eesti ; Saksamaa

Kohaviit: 2-08-07799

Pöld, Tiit. Eesti kohtuekspertid ja nende lahendatud lood / toim. Marika Kullamaa. - Tallinn : Tammerraamat, 2008. - 248 lk.

ISBN 978-9985-9918-1-7

Märksõnad: kriminalistika ; kohtuekspertiis ; ekspertid ; Eesti

Kohaviit: 2-08-07352

Sahavirta, Ritva. Rahanpesu rangaistavana tekona. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2008. - LVII, 453 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 286).

ISBN 978-951-855-280-5

ISSN 0356-7206

Märksõnad: majanduskuriteod ; rahapesu ; karistused ; konfiskeerimine ; siseriiklik õigus ; Euroopa Liidu õigus ; Soome ; Ameerika Ühendriigid ; dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 286

MENETLUSÕIGUS

Eerik, Meelis. Eesti kohtumenetluste ühtlustamise võimalikkusest : [doktoritöö] / juhendaja: Rein Müllerson. - Tallinn : Akadeemia Nord, 2008. - 114 lk. - (Akadeemia Nord väitekirjad). - Bibl. lk. 85-96. - CV lk. 111-112. - Teemaatilised publikatsioonid ja teadusettekanded lk. 113-114.
The possibility of harmonizing Estonian judicial procedures, lk. 103-110.
ISBN 978-9985-9878-2-7
ISSN 1406-5762
Märksõnad: kohtumenetlus ; tsiviilkohtumenetlus ; kriminaalkohtumenetlus ; halduskohtumenetlus ; dissertatsioonid ; Eesti
Kohaviit: 3-08-02762

Handbook of independent law firms 2007. - 2nd ed. - [London] : European Lawyer, 2007. - 320 lk. - (European Lawyer Reference Series).
Märksõnad: advokaadibürood ; õigusabi ; teatmikud ; aadressiraamatud ; Euroopa
Kohaviit: 2-08-06093

Kohtute aastaraamat 2007 / toimetuskolleegium: Eerik Kergandberg, Harri Salmann, Ants Kull, Andra Pärsimägi, Kersti Kerstna-Vaks, Margit Vutt, Meelis Eerik, Kristiina Herodes, Kristel Voltenberg, Kerli Valk ; ingliskeelne kokkuvõte: Silva Soomets-Lõhmus. - Tallinn : s. n., 2008. - 136 lk.
Märksõnad: kohtud ; kohtunikud ; kohtulahendid ; artiklikogumikud ; Eesti
Kohaviit: PE B/3349

Merimaa, Mare. Menetluse põhimõtted ja tõendamine tsiviilkohtumenetluses : [doktoritöö]. - Tallinn : Akadeemia Nord, 2008. - 184 lk. - (Akadeemia Nord väitekirjad). - Bibl. lk. 148-165. - CV lk. 181-182. - Teemaatilised publikatsioonid ja teadusettekanded lk. 183-184.
Verfahrensgrundsätze und Nachweis im Zivilgerichtsverfahren, lk. 171-180.
ISBN 978-9985-9878-3-4
ISSN 1406-5762
Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus ; tõendamine (jur.) ; dissertatsioonid ; Eesti
Kohaviit: 3-08-02764

Riigikohtu lahendid töövaidlusajades 1994-2007 / koost. Viktor Turkin. - Tallinn : Agitaator, 2008. - 821 lk. - Märksõnastik lk. 820-821.
ISBN 978-9985-9885-8-9
Märksõnad: kohtulahendid ; tööõigus ; töövaidlused ; Eesti. Riigikohus ; Eesti
Kohaviit: 2-08-07342

RIIGIÕIGUS

Gerstmann, Evan. Same-sex marriage and the Constitution. - 2nd ed. - New York : Cambridge University Press, 2008. - XIV, 231 lk.
ISBN 978-0-521-70913-2
Märksõnad: põhiõigused ; põhiseadused ; homoseksuaalsus ; abielu ; Ameerika Ühendriigid
Kohaviit: 2-08-09247

Ginter, Carri. Application of principles of European law in the Supreme Court of Estonia : [doktoritöö] / juhendaja: Raul Narits. - Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2008. - 104 lk. - (*Dissertationes iuridicae Universitatis Tartuenssis* ; 21). - Bibl. lk. 37-39. - Autori CV ja avaldatud teadustööd lk. 101-104.
ISBN 978-9949-11-918-9
ISSN 1406-6394

Täistekst: <http://hdl.handle.net/10062/6494>

Märksõnad: Eesti. Riigikohus ; Euroopa Liidu õigus ; siseriiklik õigus ; seaduste tõlgendamine ; üliluslikkus ; põhiseaduslikkuse järelevalve ; Eesti ; dissertatsioonid

Kohaviit: PE A/1819 ; 21

Sullivan, John V. How our laws are made / presented by Mr. Brady of Pennsylvania. - Revised and updated. - Washington : U.S. Government Printing Office, 2007. - VIII, 57 lk. - (House Document ; 110-49).

Märksõnad: seadusandlik võim ; parlamendid ; õigusloome ; Ameerika Ühendriigid. Kongress. Esindajatekoda

Kohaviit: 2-08-07846

Канцлер юстиции Эстонской Республики : слежение за конституционностью. Защита основных прав и свобод. Разрешение дискриминационных споров. Орган, предупреждающий унижающее достоинство обращение / предисл.: Индрек Тедер. - Таллинн : Канцлер юстиции, 2008. - 22 lk. + lisa: õiguskantslerile esitatava avalduse blankett.

Märksõnad: õiguskantslerid ; põhiseaduslikkuse järelevalve ; ülevaated ; Eesti

Kohaviit: 2-08-09001

Report of the Finnish Chancellor of Justice 2007 : summary. - Helsinki : Office of the Chancellor of Justice, 2008. - 185 lk.

ISSN 1456-4998

Märksõnad: õiguskantslerid ; põhiseaduslikkuse järelevalve ; ülevaated ; aastaraamatud ; Soome

Kohaviit: PL A/5149 ; 2007

Õiguskantsleri 2007. aasta tegevuse ülevaade : ülevaade õiguskantsleri tegevusest järelevalvel õigustloovate aktide põhiseaduslikkuse ja seaduslikkuse üle. Ülevaade järelevalvealuste asutuste poolt põhiõiguste ja -vabaduste järgimise üle. Ülevaade õiguskantslerile seadusega pandud muude ülesannete täitmisest / eess.: Indrek Teder. - Tallinn : Õiguskantsleri Kantselei, 2008. - 360 lk.

ISSN 1736-3039

Täistekst: http://www.oiguskantsler.ee/public/resources/editor/File/Ylevaade_2007.pdf

Märksõnad: õiguskantslerid ; põhiseaduslikkuse järelevalve ; ülevaated ; aastaraamatud ; Eesti

Kohaviit: PE B/2635 ; 2007

HALDUSÕIGUS

Мороз, Леонид. Информационное право : общая часть. - Минск : Право и Жизнь, 2007. - 276 lk. ISBN 978-985-90116-3-4

Märksõnad: infoõigus ; infoühiskond ; teabelevi ; teabekorraldus ; õigusaktid ; võrdlev õigusteadus

Kohaviit: 2-08-07859

Прамани-Салу, Моника. Система местных самоуправлений Эстонии в 1989-2008 годах / ред.-корректор: Игорь Громов. - Таллинн : Объединение наставников успешного уклада жизни, 2008. - 264 lk. - Bibl. lk. 247-248.

ISBN 978-9949-15-829-4

Märksõnad: munitsipaalõigus ; kohalikud omavalitsused ; Eesti

Kohaviit: 2-08-08481

MEDITSIINIÕIGUS

Griffiths, John ; Weyers, Heleen ; Adams, Maurice. Euthanasia and law in Europe. - Oxford ; Portland, Or. : Hart Publishing, 2008. - XLVIII, 595 lk.

ISBN 978-1-84113-700-1

Märksõnad: eutanaasia ; meditsiinieetika ; patsiendid ; õigused ; Euroopa

Kohaviit: 2-08-06411

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Бобылев, Геннадий. Консульское право : учебное пособие / Московский государственный институт международных отношений (университет) МИД России, кафедра международного права. - 2-е изд., доп. и испр. - Москва : МГИМО-Университет, 2007. - 134 lk.

ISBN 978-5-9228-0305-2

Märksõnad: diplomaatiline ja konsulaarõigus ; konsulaadid ; rahvusvahelised lepingud ; õppematerjalid

Kohaviit: 1-08-02471

The British year book of international law 2007. - Oxford : Clarendon Press, 2008. - 939 lk.

ISBN 978-0-19-954740-1

Märksõnad: rahvusvahelised suhted ; rahvusvahelised kohtud ; inimõigused ; inimsusevastased kuriteod ; õigusemõistmine ; kohtulahendid ; arvustused ; Suurbritannia ; aastaraamatud

Kohaviit: PL A/4025 ; 2007

Contemporary problems of freedom, human rights and identity : East-West Studies : Journal of Social Sciences of University Nord / ed.-in-chief: Rein Müllerson. - Tallinn : Akadeemia Nord, 2008. - 75 lk. - (Akadeemia Nord toimetised ; 39. East-West Studies ; 2, April 2008).

ISBN 978-9985-9878-4-1

ISSN 1406-5762

Märksõnad: inimõigused ; kõrgharidus ; õigusloome ; rahvusriigid ; artiklikogumikud

Kohaviit: PE B/2181 ; 2 (39)

European initiatives (CFR) and reform of civil law in new member states : international conference dedicated to the 375th anniversary of the University of Tartu : 15-16 November 2007, Tartu / Faculty of Law of the University of Tartu, Iuridicum Foundation ; ed.-in-chief: Paul Varul ; ed. by Christian von Bar, Norbert Reich, Peep Pruks ; foreword: Paul Varul ; transl. by Marge Sütt. - Tartu : Iuridicum : Interlex, 2008. - 228 lk. - (Juridica International ; 14). - Bibl. joonealustes märkustes.

ISBN 978-9985-870-24-2

ISSN 1406-1082

Märksõnad: rahvusvaheline eraõigus ; seaduste kooskõlastamine ; Euroopa Liidu õigus ; siseriiklik õigus ; tsiviilõigus ; õigusloome ; konverentsikogumikud ; artiklikogumikud

Kohaviit: PE B/1875 ; 14

German yearbook of international law. Vol. 50/2007 = Jahrbuch für internationales Recht / Walther-Schücking-Institut für Internationales Recht an der Universität Kiel. - Berlin : Duncker & Humblot, 2008. - 902 lk.

ISBN 978-3-428-12844-0

ISSN 0344-3094

Märksõnad: inimõigused ; sõjaõigus ; õigusteadus ; kohtulahendid ; aastaraamatud ; artiklikogumikud

Kohaviit: PL A/11 ; 50

Netherlands yearbook of international law : published jointly with the Netherlands International Law Review. Vol. 38 / T.M.C. Asser Instituut, Institute for Private and Public International Law, International Commercial Arbitration and European Law. - The Hague, 2007. - 578 lk.

ISBN 978-90-6704-268-0

ISSN 0167-6768

Märksõnad: rahvusvaheline koostöö ; rahvusvahelised organisatsioonid ; artiklikogumikud ; aastaraamatud

Kohaviit: PL A/5622 ; 2007

Yearbook of international humanitarian law. Vol. 8/2005. - The Hague : T.M.C. Asser Press, 2007. - 669 lk.

ISBN 978-90-6704-244-4

ISSN 1389-1359

Märksõnad: humanitaarõigus ; rahvusvahelised lepingud ; rahvusvahelised kohtud ; aastaraamatud ; artiklikogumikud

Kohaviit: PL A/329 ; 2005

INIMÕIGUSED

Susi, Mart. Õigus tõhusale menetlusele enda kaitseks - Euroopa Inimõiguste ja Põhivabaduste Kaitse Konventsiooni artikkel 13 Euroopa Inimõiguste Kohtu dünaamilises käsitluses : [doktoritöö] / juhendaja: Kalle Merusk. - Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2008. - 175 lk. - (*Dissertationes iuridicae Universitatis Tartuensis* ; 20). - Bibl. lk. 150-161. - Autori CV ja avaldatud teadustööd lk. 172-175.

Summary, lk. 162-171.

ISBN 978-9949-11-895-3

ISSN 1406-6394

Täistekst: <http://hdl.handle.net/10062/6335>

Märksõnad: rahvusvahelised kohtud ; menetlusõigus ; põhiõigused ; õiguskaitse ; Euroopa Inimõiguste Kohus ; kohtulahendid ; rahvusvahelised lepingud ; Eesti ; dissertatsioonid

Kohaviit: PE A/1819 ; 20

RAHVUSVAHELINE ERAÕIGUS

Principles, definitions and model rules of European private law : Draft Common Frame of Reference (DCFR) / prepared by the Study Group on a European Civil Code and the Research Group on EC Private Law (Acquis Group) ; ed. by Christian von Bar, Eric Clive, Hans Schulte-Nölke, Hugh Beale, Johnny Herre, Jérôme Huet, Peter Schlechtriem, Matthias Storme, Stephen Swann, Paul Varul, Anna Veneziano, Fryderyk Zoll. - Munich : Sellier, 2008. - 395 lk.

ISBN 978-3-86653-059-1

Märksõnad: rahvusvaheline õigus ; tsiviilõigus ; Euroopa Liidu õigus ; seadustikud ; lepingud

Kohaviit: 1-08-0342

Koostanud Maia Ruttu